

Kommunstyrelsens planeringsutskott

Tid:	Tisdagen den 23 april 2024 kl. 09:00-10:50
Plats:	Kommunstyrelsens sammanträdesrum
Beslutande:	Janet Ågren (S), ordförande Anders Ågren (M), vice ordförande Hans Lindberg (S) § 37 - del av § 39 Christina Bernhardsson (S) tjänstgörande ersättare för Mikael Berglund (S) Ulrik Berg (M) Mattias Larsson (C) Ellen Ström (V)
Övriga deltagare:	Se sidan två
Utses att justera:	Anders Ågren
Sekreterare:	<i>Digital signatur</i> §§ 37-40 Anna Holmstedt
Ordförande:	<i>Digital signatur</i> Janet Ågren
Justerare:	<i>Digital signatur</i> Anders Ågren

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ:	Kommunstyrelsens planeringsutskott
Sammanträdesdatum:	2024-04-23
Anslaget har satts upp:	2024-04-26
Anslaget tas ner:	2024-05-18
Förvaringsplats:	Stadsledningskontoret, kommunkansliet
Underskrift:	<i>Digital signatur</i> Therese Stellén

Övriga deltagare

Tjänstepersoner

Margaretha Alfredsson, stadsdirektör

Rune Brandt, samhällsbyggnadschef

Jennie Bergvall Kalén, strategisk utveckling §§ 37-38

Magnus Burvall, strategichef

Mikael Brändström, utvecklingsdirektör

Anna Flatholm, stadsarkitekt

Daniel Lindström, strategisk utveckling § 39

Helen Nilsson, mark- och exploateringschef

Linn Alexandersson, strategisk utveckling §§ 37-38

Erik Eklund, strategisk utveckling § 37

Marlene Olsson, miljö- och hälsoskydd

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

§ 37

Diarienum: KS-2024/00386

Remiss: Umeå kommuns reviderade Energiplan

Beslut

Planeringsutskottet beslutar

att godkänna och skicka remissen enligt bifogad tjänsteskrivelse.

Reservation

Anders Ågren (M) reserverar som mot beslutet.

Ärendebeskrivning

Enligt Lagen om kommunal energiplanering ska varje kommun ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Umeå kommuns övergripande målsättningar om klimatneutralitet tillsammans med översiktsplanens intentioner om en hållbar och transporteffektiv stad ställer höga krav på hållbar produktion och konsumtion av energi. För att nå kommunens ambitioner krävs en omställning mot ett robust energisystem som kan ses som en möjliggörare för omställning. Kommunens senaste energiplan antogs 2003. Sedan dess har mycket hänt i vår omvärld som inneburit att kommunen befinner sig i en ny situation där en fungerande och robust energiförsörjning är en förutsättning. Detta både utifrån ett förändrat geopolitiskt läge och med hänsyn till klimatkrisen som driver på industrins omställning och som verkar för en hög elektrifierings-takt.

Mot bakgrund av ovanstående finns anledning av att revidera tidigare energiplan för att tydliggöra det framtida energisystemets roll i omställningen mot våra gemensamma tillväxt- och klimatmål. Förslaget har tagits fram i samverkan med kommunens verksamheter och bolag. Arbetsgruppen som jobbat fram förslaget består av kompetenser från Strategisk Utveckling, Umeå Energi och Näringsliv.

Umeå kommun välkomnar nu synpunkter på förslaget och önskar svar senast den 28:e juni.

Beslutsunderlag

Energiplan Umeå kommun_apr24

Beredningsansvariga

Erik Eklund,

Planeringsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Anders Ågren (M) och **Ulrik Berg (M)** – Att godkänna förslaget och skicka remissen enligt bifoga tjänsteskrivelse, med nedanstående ändringar och tillägg:

Sid. 3

Rad 4. Ordet "förnybar" byts ut mot "fossilfri"

Tillägg efter rad 8. Nytt stycke:

"Det energipolitiska målet på nationell nivå har ändrats till 100 procent fossilfritt (istället för 100 procent förnybart) år 2045. Det möjliggör att Sverige kan utveckla mer kärnkraft. Förbudet mot att det endast får finnas 10 reaktorer samt förbudet mot att de endast får finnas på någon av de tre befintliga platserna togs bort den 1 januari 2024. Det innebär att man borde börja planera för att på sikt även etablera kärnkraft i norra Sverige."

Sid 6.

Andra stycket, rad 1. Ordet "förnybar" byts ut mot "fossilfri"

Sid 7. Under rubriken Elektrifiering.

Rad 3. Tillägg av ordet "kärnkraft" i meningen "Det är då viktigt att denna tillkommande elproduktion är fossilfri, ex från **kärnkraft**, vind och sol."

Tillägg med en punkt, under Påverkansområden för elektrifiering:

Kärnkraft – Ge förutsättningar för etablering av kärnkraft i länet.

Sid 10.

Tredje meningen skrivs om enligt följande: "För att åstadkomma detta behövs en förflyttning från fossilberoende transporter till hållbara färdmedel som **fossilbränsle fria bilar samt** gång, cykel och kollektivtrafik.

Under Påverkansområde för passageraresor.

Första punkten ändras till **Mindre utsläpp**.

Punkt 3 utgår.

Hans Lindberg (S) – bifall till tjänsteskrivelsens förslag och avslag till Anders Ågrens ändrings- och tilläggsyrkanden.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till Anders Ågrens ändrings- och tilläggsyrkanden. Planeringsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation

Anders Ågren (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Beslutet ska skickas till

Erik Eklund, Mikael Brändström

§ 38

Diarienum: KS-2023/00868

Antagande av Program för hållbar landsbygdsutveckling

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta Program för hållbar landsbygdsutveckling – antagandeverision 2024

Ärendebeskrivning

Om programmet

Program för hållbar landsbygdsutveckling antogs första gången av Kommunfullmäktige år 2018 tillsammans med en särskild översiktsplanedel för landsbygderna, Tematiskt tillägg för landsbygden. Planen och programmet kompletterar varandra. Översiktsplanedelen anger kommunens målsättningar för landsbygdsutveckling och redovisar också vilka planförutsättningar som finns på landsbygd. Programmet konkretiserar målsättningarna och ger förslag på hur dessa kan omsättas i praktisk handling.

Program för hållbar landsbygdsutveckling är indelat i fem tematiska målområden: livsmiljöer, näringsliv, offentlig service, infrastruktur och transporter samt lokal utveckling. Programmet fokuserar främst på de områden som kommunen har rådighet över eller där kommunen kan bidra stöttande. Stort fokus läggs på samverkan och samordning av kommunens egna verksamheter, men också samverkan med ideell och privat sektor. Utgångspunkten är att landsbygdsutveckling skapas tillsammans och att ingen aktör har ensam rådighet.

Revidering 2022–2024

Åren 2022–2024 har ett stort arbete pågått att revidera programmet från 2018. Fokus har varit att förankra programmet i hela kommunorganisationen och att försöka få till en så bra och samskapande process som möjligt. Detta så att vi får bättre förståelse för hur olika

nämnders och verksamheters förutsättningar, utmaningar och möjligheter ser ut, vilket ger bättre styrning och effekt av programmet.

Revideringsarbetet har skett genom dialoger och workshops på flera nivåer: med boende och verksamma på Umeås landsbygder, politiker och tjänstepersoner samt intresseorganisationer och myndigheter inom landsbygdsutveckling. Umeå kommuns landsbygdsutvecklingsråd har fungerat som en särskild remissinstans.

I alla dialoger har fokus varit att urskilja vilka frågor och insatser som är viktigast att fokusera på kommande år för att nå kommunens landsbygds mål. Dialogerna har resulterat i ett antal utpekade prioriteringar i programmet som tar sikte på år 2030. Vid varje prioritering finns en eller flera utpekade nämnder som ansvarar för att implementera prioriteringarna i sina verksamheter. Målformuleringarna från 2018 kvarstår oförändrade i det reviderade programmet.

Under perioden 30 november till 11 februari 2024 har ett programförslag vart ute på remiss. I samband med detta ordnades fem informationsträffar i byar på Umeås landsbygder i syfte att uppmuntra boende och verksamma att tycka till. En kort sammanfattande film som presenterar programförslaget på åtta minuter har funnits tillgänglig på Umeå kommuns landsbygdswebb (www.umea.se/landsbygdsprogram). Synpunkter har kunnat lämnas digitalt via ett formulär, mejl och genom vanlig post.

Totalt inkom 36 yttranden enligt fördelningen:

- Statliga myndigheter – fyra
- Kommunala nämnder och bolag – tolv
- Organisationer, föreningar och politiska partier – nio
- Privatpersoner – elva

Efter inkomna yttranden har programförslaget justerats ytterligare. I bifogad bilaga ("Sammanställning av yttranden på förslag till Program för hållbar landsbygdsutveckling") redogörs hur inkomna synpunkter omhändertagits och vilka ändringar som gjorts.

Inkomna synpunkter och ändringar

Generellt sett kan sägas att de synpunkter som inkommit inte krävt några större justeringar i programmet. En del enklare förtydliganden och tillägg har gjorts, likaväl som redaktionella justeringar.

En förändring handlar om att ordet "landsbygd" genomgående ändrats till "landsbygder" i plural, för att visa på den mångfald och de olika förutsättningar som finns i kommunens geografier.

I målområde 1, "Attraktiva livsmiljöer", har ett nytt stycke lagts till där landsbygders kulturvärden lyfts fram och möjligheterna för kommunen att stötta lokala initiativ som värnar kulturlandskap och biologisk mångfald. I målområde 3, "Väl fungerande offentlig service", har ett nytt stycke lagts till om utmaningarna kring kompetensförsörjningen inom skola, vård och omsorg.

Efter önskemål från olika nämnder har även fyra nya prioriteringar tillkommit:

- Öka planberedskapen främst längs tillväxtstråken för att främja byggande och skapa bättre förutsättningar för offentlig service (Målområde 1, "Attraktiva livsmiljöer")
- Skapa förutsättningar för till exempel särskilda boenden, trygghetsboenden och seniorbostäder på Umeås landsbygder (Målområde 1, "Attraktiva livsmiljöer")
- Stötta företag och lokala initiativ med rådgivning kring åtgärder för biologisk mångfald, naturbaserade lösningar samt energieffektivisering (Målområde 2, "Starkt lokalt näringsliv")
- Ta fram lättillgänglig information om ansvarsfördelning och handläggning av vägfrågor (Målområde 4, "Hållbara transporter och infrastruktur")

I flera yttranden lyfts frågan kring hur det kan säkerställas att programmets prioriteringar verkligen genomförs. Detta har förtydligats genom att beskriva hur uppföljningen av programmet kommer se ut och att detta ska göras årligen.

Som ett sätt att öka kunskapen om Umeås landsbygder och de olika förutsättningar som finns i vår kommun har även en fördjupande faktabilaga tagits fram ("Våra landsbygder i Umeå kommun"). Bilagan beskriver landsbygderna och dess områden på ett kortfattat sätt.

Beslutsunderlag

Program för hållbar landsbygdsutveckling – Antagandehandling 2024

Bilaga 1: Våra landsbygder i Umeå kommun

Bilaga 2: Sammanställning av yttranden - Program för hållbar landsbygdsutveckling 2024

Beredningsansvariga

Jennie Bergvall Kalén, landsbygdsstrateg, Strategisk utveckling

Linn Alexandersson, landsbygdsstrateg, Strategisk utveckling

Magnus Burvall, strategichef, Strategisk utveckling

Beslutet ska skickas till

Strategisk utveckling

Planeringsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Mattias Larsson (C), Anders Ågren (M) och Janet Ågren (S) – bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Propositionsordning som godkänns

Ordföranden finner att det finns ett förslag till beslut. Planeringsutskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag att kommunfullmäktige antar Program för hållbar landsbygdsutveckling.

§ 39

Diarienum: KS-2023/00051

Antagande: Planeringsstrategi för Umeå kommuns översiktsplanering

Beslut

Kommunstyrelsens planeringsutskott beslutar

att bordlägga ärendet till nästa sammanträde.

Reservation

Mattias Larsson (C) reserverar sig mot beslutet.

Ärendebeskrivning

Umeå kommuns översiktsplan fungerar som vision för kommunens framtida utveckling av den fysiska miljön. Den ligger till grund för efterföljande planering samt är ett instrument för dialog med staten avseende de allmänna intressenas innebörd och hantering. Den ska i enlighet med plan- och bygglagen (PBL) ange kommunens samlade strategi för hur mark, vatten och bebyggelse ska användas, utvecklas och bevaras för att säkerställa en långsiktigt hållbar tillväxt.

Intentionen med Umeå kommuns översiktsplan är att lägga en stabil grund för en framåtsyftande planering med sikte på hållbar tillväxt och ett Umeå med 200 000 invånare. Översiktsplanen består av ett stort antal delar såsom geografiska fördjupningar och tematiska tillägg. Till detta finns också ett sammanhållande dokument, *Översiktsplan Umeå kommun*, som fungerar som ingången till de olika delarna.

Kommunens etablerade arbetssätt att successivt förändra översiktsplanen genom särskilda revideringsuppdrag eller uppdrag om nya fördjupningar eller tillägg, gör att kommunen kan agera där behoven är som störst. Detta ger en proaktiv och framåtsyftande planering samtidigt som kommunens planeringsresurser används effektivt. Arbetssättet med en sådan rullande planeringsprocess innebär att planen hålls aktuell och genom de successiva förändringarna kan plan- och byggprocessen hållas effektiv.

PBL anger att varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan. I lagstiftningen har tidigare aktualitetsprövning ersatts med krav om antagande av en så

kallad Planeringsstrategi. I denna strategi ska kommunfullmäktige bedöma om översiktsplanen är aktuell och ta ställning till kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen. Vidare hanterar den förändrade förutsättningar kring lagstiftning och nya/ändrade mål, planer, program samt styrdokument och omvärldsförändringar i övrigt. Strategin ska antas i fullmäktige inom 24 månader efter ett val såvida inte en ny översiktsplan antas i stället under gällande period. Annars förklaras hela översiktsplanen inaktuell i lagens mening, vilket försvårar all efterföljande planering och utgör ett hinder för Umeås fortsatta utveckling.

Översiktsplanens innehåll i sak ändras inte genom beslutet om denna strategi. Förändringar i översiktsplanen sker genom särskilda revideringsuppdrag eller i ett uppdrag om exempelvis ny översiktsplanedel.

Utifrån genomförd uppföljning av översiktsplanen och genomlysning av förändrade förutsättningar, därtill synliggjorda utredningsbehov, revideringar samt ett antal förtydliganden, bedöms gällande översiktsplan vara tillräckligt aktuell för att fortsätta vägleda den fysiska planeringen de närmaste åren. Översiktsplanens planeringsinriktning ger fortsatt en stabil spelplan som hävdar en hållbar helhetstanke.

Om än att översiktsplanen och de flesta av dess delar bedöms vara tillräckligt aktuell för de närmaste åren, är det angeläget att revideringar och principiella utredningar görs under innevarande mandatperiod. Arbetet föreslås inriktas på följande:

- Nytt tematiskt tillägg för vindkraft för Umeåregionen.
- Ny fördjupad översiktsplan för Hörnefors.
- Framtagande av principiella fördjupningsstudier gällande nästa generations hållbara transportsystem med fokus på kapacitetsstark kollektivtrafik, täthetsanalys i staden och systemanalys av den övergripande infrastrukturen.

Planeringsstrategin ska läsas i ljuset av att kommunstyrelsen redan givit uppdrag om revidering av översiktsplanen med pågående processer för *Fördjupad översiktsplan för Holmsund och Obbola* samt *Tematiskt tillägg för stadsdelskomplettering*. Temat för det sistnämnda rör i sak geografien för bebyggelseområdena inom hela tätorten. *Fördjupad översiktsplan för Täfteå* har antagits under innevarande mandatperiod och behandlas därmed ej i planeringsstrategin.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta Planeringsstrategi för Umeå kommuns översiktsplanering.

Beslutsunderlag

Planeringsstrategi Umeå kommun 2024

Länsstyrelsens underlag

Beredningsansvariga

Daniel Lindström, strategisk utveckling

Planeringsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Janet Ågren (S) och **Anders Ågren (M)** – att ärendet bordläggs till nästa sammanträde.

Mattias Larsson (C) – bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Propositionsordning som godkänns

Ordförande ställer frågan om ärendet ska bordläggas eller avgöras idag.

Planeringsutskottet beslutar att ärendet ska bordläggas till nästa sammanträde.

Reservation

Mattias Larsson (C) reserverar sig mot beslut till förmån för eget förslag.

Beslutet ska skickas till

Boverket

Länsstyrelsen Västerbotten

Region Västerbotten

Kommunerna inom Umeregionen

§ 40

Diarienum: KS-2024/00036

Informationsärenden 2024-04-23

Beslut

Planeringsutskottet beslutar

att godkänna information.

Ärendebeskrivning

Umeå kommuns yttrande över Uppsala läns åtgärdstabell för Vitryggig hackspett

Marlene Olsson informerar om Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande i ärendet.

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande